

Η ΠΑΛΗΑ ΑΘΗΝΑ ΣΑΝΑΖΗ

Ραδιοφωνική έκπομπή διά
τὴν 31 Μαΐου 1970
καὶ ὡραν 22.30 - 23.00

Τὴν ἐκπομπὴν παρουσιάζουν ὁ ΚΩΣΤΑΣ ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ καὶ ὁ ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ. Τραγουδοῦ ἡ ΚΑΒΙΩ Δ Ε Ν Α Ρ Δ Ο Υ.

68

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Πιλούσαμε τὴν περασμένη Κυριακὴ, ἀγαπητέ μου Δημήτρη, γιὰ τὰ θαλασσινὰ λουτρά τοῦ Νέου Φαλήρου, τότε πού ητανε χωριστὰ τὰ γυναικεῖα λουτρά ἀπὸ τ' ἀνδρική καὶ μοῦ 'λεγες οτι αὐτές τίς καμπίνες, τίς χώριζε μιὰ ἐξέδρα... Τί ητανε αὐτὴ ἡ περιλάλητη ἐξέδρα πού δὲν τὴν ἀκουσα τώρα γιὰ πρώτη φορὰ, μὰ τὴν εχω ἀκούσει καὶ αλλοτε ἀπὸ παλαιούς ἀθηναίους...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Γιάνγκο μου εκανες διάννα πού τὴν ἀπεινάλεσες περιλάλητη αὐτὴν τὴν ἱστορικὴ ἐξέδρα τοῦ Νέου Φαλήρου. Σκέψου οτι ἀπέναντι περίπου στὸν Σταθμὸ τοῦ Ἡλεκτρικοῦ Σιδηροδρόμου, ἐπάμω στὴν θάλασσα, ὑπῆρχε μιὰ σιδερένια ἐξέδρα, μὲ σιδερένιες βάσεις δηλαδή καὶ πάτωμα ξύλινο φυσικὰ, ενας διάδρομος νὰ ποῦμε μήκους τουλάχιστον σαράντα μέτρων...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Ἐπάμω ἀπὸ τὴν θάλασσα ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Βέβαια ἐπάνω ἀπὸ τὴν θάλασσα, σέ υψος στὴν ἀρχὴ ενα ἢ δύο μέτρα πού ὅσο προχωροῦσε, μεγάλωνε αὐτὸ τὸ υψος καὶ εφθανε στὸ τέλος τὰ δέκα μέτρα ἐπάνω ἀπὸ τὴν θάλασσα.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Εἶπες πὼς ητανε ενας διάδρομος, στενός διάδρομος ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τὸ πλάτος τοῦ διαδρόμου θὰ ητανε εως δύο μέτρα ἰσως καὶ τρία μὰ στὸ τέλος τοῦ διαδρόμου, ἀπλωνότανε μιὰ τετράγωνη πλατεῖα μὲ παγκάκια γύρω γύρω οπου καθόντουσαν οἱ περιπατηταὶ καὶ ἀνέπνευαν τὸν μπάτη, τὸν περίφημο μπάτη τοῦ Φαλήρου.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τώρα κατάλαβα η περίπου κατάλαβα. Αύτη ή τετράγωνη πλατεία μέ τά παγιάκια, ητανε ή κυρίως εξέδρα και ό διάδρομος, ό όρόμος για νά φτάση κανείς στην εξέδρα, η μάλλον στην πλατεία αύτην επάνω από τήν θάλασσα. Καί ητανε μεγάλη αύτη ή πλατεία φαντάζομαι.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Θα επρεπε νά χωράη και δυό χιλιάδες άτομα. Καταλαβαίνεις λοιπόν ότι μέσα στό συνωστισμό πού παρετηρεστο στην εξέδρα τό φλέρτ, βρισκότανε στην ήμερησία διάταξη... Ύπηρχαν άθηναίοι και Πειραιώτες επίσης πού κάθε Τρίτη, Πέμπτη και Σάββατο δέν λείπανε από τό θάληρο και τήν εξέδρα.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Γιατί Τρίτη, Πέμπτη και Σάββατο ; Τίς άλλες μέρες ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τρίτη, Πέμπτη και Σάββατο ητανε τά ζούρ φίξ του Νέου Θαλήρου. Αύτές οι τρεις μέρες, ειχανε καθιερωθει αυθόρμητα από τους άθηναίους και Πειραιώτες σαν ήμέρες φαληρικης έξορμήσεως. Ομως για νά εζμαι ειλικρινέστερος, όχι απόλύτως αυθαίρετα, ουτε απόλύτως αυθόρμητα. Αύτές τίς τρεις ήμέρες της εβδομάδος Τρίτη, Πέμπτη και Σάββατο, υπηρχε μουσική στό Νέο Θαλήρο.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Μουσική ; Δηλαδή καμμιά άρχήστρα ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Όχι, μπάντα στρατιωτική πού τήν διευθύνανε οι άρχιμουσικοί του στρατου, πότε ό Σπύρος Καίσαρης, πότε ό Μανώλης Καλομοίρης.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καί πού παιζε αύτη ή περίφημη μπάντα ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Απέναντι στό Μέγα Ξενοδοχεϊον, τό Γκράντ 'Οτέλ του Σταθμου, δίπλα στην εισοδο του διαδρόμου της εξέδρας, ητανε στημένο ενα κομφοτάτο περίπτερο όπου επαιάνιζε ή μπάντα. Ρεπερτόριο ; Διάφορα άποσπάσματα, πό-πουρρί από ζένες όπερέττες του Λέχαρ και του Στράους, Εθα, 'Ερωσ Τσιγγάνων, 'Ονειρώδες Βάλς όπερέττες γαλλικές Μασκώτ, Μαμ'ζέλ Νιτούς, Πουπέ, Κλός ντέ Κορνεβίλ καθώς και διάφορες έντροντυξιόν του Σουπέ και άλλων.

- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Φαντάζομαι ότι ένευον τόν χωριό και ποιητή, Ντίχτερ ουντ
Κπάουερ, θά τόν ειχανε ταράξει.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Σκέφου Γιάννο οτι αυτή ή μπάντα μέ τίς όπερέττες, προσέφερε
πραγματική φυχαγωγία στό κοινόν. Κάθε Τρίτη Πέμπτη και Σάββα-
το ό κόσμος πού μαζευτόπτεστώ θάληρο, περνούσε τίς δέκαπέντε
χιλιάδες και εικοσι ισως ~~από~~ άθηναίων και Πειραιωτών.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Τόσος πολύς κόσμος ; Και ολοι αυτοί τί κάνανε ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Βόλτες. 'Απάνω κάτω βόλλτες... Μιά διπλη βόλτα στην πλατεια
του θαλήρου ανάμεσα στα στρωμένα τραπεζάνια και αλλη μία στην
εξέδρα.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ 'Υπήρχαν και τραπέζια λοιπόν... Πολλά τραπέζια ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πολλά ; Ειμαστε τότε παιδιά και διασιεδάζαμε μετρώντας τά
τραπέζια. Λογάριασε λοιπόν Γιάννο οτι ύπήρχαν τουλάχιστον
χίλια τραπεζάνια, σιδερένια τραπεζάνια καφενειού μέ τέσσερα
καθίσματα τό καθένα.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Δηλαδή περίπου τέσσερις χιλιάδες καρέκλες. Και ητανε ολες
πιασμένες ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ολες. Κάπου τέσσερις χιλιάδες χριστιανοί καθισμένοι. Βάλε
και τούς διπλάσιους πού κάνανε βόλτες στην πλατεια και στην
εξέδρα, εχομε τουλάχιστον οητώ χιλιάδες άθηναίους και Πει-
ραιώτες ~~καθισμένοι~~ νά περπατοθν και τέσσερις χιλιάδες καθισμέ-
νους, δώδεκα χιλιάδες ανδρες, γυναίκες και παιδιά ν'άπολαμ-
βάνουν την αυρα του θαλήρου και νά κουτσομπολεύουν, νά φλυα-
ροθν, νά φλερτάρουν και νά ρουφοθν την γρανίτα τους, ητανε
τό παγωτό της μόδας, μέ τό καλαμάκι
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Για ν'άνανεφαιλάσωμε λοιπόν κάθε Τρίτη, Πέμπτη και Σάββατο
ζούρ φίξ στό θάληρο, στό Νέο θάληρο και κοσμοπλημμύρα και
μουσική από όπερέττες κυρίως στό περίπτερο. Τίς αλλες μέρες ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τίς αλλες μέρες, Δευτέρα, Τετάρτη και Παρασκευή, έρημιά
και ήσυχία. 'Ελάχιστοι ρομαντικοί περιπατητεί. 'Ελάχιστοι.

- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Κάνανε κι' αυτοί άτέλειωτες βόλτες ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μάλλον όχι. Πηγαίνανε και τήν άράζανε στην έξέδρα και έλλεί-
φει μουσικής, ή μπάντα δέν παιζε Δευτέρα, Τετάρτη και Πα-
ρασκευή, καθισμένοι στά παγκάκια τής έξέδρας, τό ρίχνανε
στό τραγουδι σόττο βότσε. Κανταδοϋλα παραθαλάσσια και αγιος
ό θεός
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Και άσφαλώς θα λέγανε μέσα στά τραγούδια τους και τήν περι-
φημη καντάδα : Όπως τό φύλλο σαν μαραθη... πού θα μας θυμί-
ση τώρα ή Κλειώ.
- ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου) Όπως τό φύλλο σαν μαραθη
τό παρνει ό ανεμος και τό σιορπάει
κ.τ.λ. κ.τ.λ.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Ξέρεις οτι εχομε ενα κενό στην αφήγησι περί Νέου Φαλήρου.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τί κενό ;
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Τήν Κυριακή. Είκαμε Τρίτη, Πέμπτη, Σάββατο ζούρ φίξ και πλημ-
μύρα κόσμου. Δευτέρα Τετάρτη και Παρασκευή, ρομαντικοί έλάχι-
στοι περιπατηταί και καμμ' κανταδοϋλα στην έξέδρα. Τήν Κυρια-
κή, τί γινότανε ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Εχεις δίκαιο. Τήν Κυριακή πάλι κοσμοπλημμύρα, αλλά μόνο λαου-
τζικος. Βλέπεις τήν έποχή ένείνη, πενήντα, έξήντα χρόνια πριν
δέν υπήρχε ή καθιερωμένη σήμερα άργία στό Σαββατιάτικο απόγευμα
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Καταλαβαίνω. Κι' ετσι ό έργαζόμενος λαός, ειανε τήν φαληρικη
του έξόρμησι τήν Κυριακή τό απόγευμα όποτε θα ειανε και τά
μπάνια του.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ετσι είναι. Όμως μιá και μιλάμε για Νέο Φάληρο δέν πρέπει
μά·ξεχάσωμε τήν κυριώτερη άτραξιόν του Νέου Φαλήρου, τόν Γε-
ώργιο Σουρή.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Πήγαινε στό Φάληρο ό Σουρή ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δηλαδή δέν ελειπε ποτέ από τό Νέο Φάληρο. Του ειχανε πάντα
ενα ιδιαίτερο τραπέζι, ρεζερβέ, σε μιá γωνιά του ξενοδοχείου
μέ καμμιά δεκαριά καρέκλες.

- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Γιατί τόσες πολλές ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Διότι περίμενε τήν συντροφιά του ο Σουρής. Κάθε Τρίτη, Πέμπτη και Σάββατο, κατεβαίνανε οι φίλοι του Σουρή, γιατί ξέρανε οτι τούς περιμένει ή παρέκλα τους στο τραπέζι του μεγάλου χαριτολόγου και ποιητού.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Και, κάποτε μου εχεις μιλήσει γι' αυτήν τήν φαληριώτικη συντροφιά του Σουρή, ητανε ο ποιητής Πολέμης, ο ποιητής 'Αριστομένης Προβελέγγιος, ο δημοσιογράφος Αδωνις Κύρου ο ιδρυτής της 'Εστίας, ο Γρηγόριος Ξενόπουλος, ο κοσμικός δημοσιογράφος Νικόλαος Σπανδωνής με τίς άτέλειωτες φάρσες του, ο θεατρικός συγγραφεύς Νικόλαος Λάσιναρης...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Και ή άπαραίτητη μαντάμ Μαρί... ή γυναίκα του Σουρή πού δέν αφηνε ποτέ τόν άνδρα της μόνο του. Μόλις καθόντουσαν ολοι αυτοί ο Σουρή προσέφερε : Τι θα πάρετε ; 'Ερχότανε ο σερβιτόρος : Πάστα φιστίκι ο ένας - ή πάστα φιστίκι ητανε πολύ της μόδα τότε - παγωτό ο άλλος, γρανίτα ο τρίτος, καφέ ο τέτατος, γιαζούζα ο πέμπτος και τότε ο Δουρής ελεγε τό κλασσικό του δίστιχο : Φάε και πιές ο τι μπορείς - Μά δέν κερνάει ο Σουρή
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Μαντεύω οτι ο κόσμος πού ηξερε τήν παρουσία του Σουρή, θα προσπαθούσε να βρη τραπέζι αδειο κοντά στο τραπέζι του Σουρή, για να ακούη τα εύφυολογήματα πού λέγανε οι άνθρωποι του πνεύματος
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Και φυσικά ολοι έπαναλαμβάνανε τό περίφημο και κλασσικό τετράστιχο του Μπάμπη Αννινου, πού τό ειχε περ οταν πήγε για πρώτη φορά με τόν μικρό σιδηρόδρομο, τόν περίφημο κωλοσούρτη, στο Παλαιό Φάληρο.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Πραγματικά εινα κλασσικό γιατί τό ξερω κι' εγω. Ειχε πάει ο Αννινος στο Παλαιό Φάληρο με τόν σιδηροδρομικό αυτόν. Και στον γυρισμό ειπε στην συντροφιά του : Ειχα ενα τάλληρο - πηγα και στο Φάληρο - ειδα και την θάλασσα - Ερτω πού τό χάλασα !
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Αυτό Γιάγκο και χαίρομαι πού τό θυμίσαι.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τώρα θά σέ καταπλήξω ἀκόμη περισσότερο γιατί θυμάμαι καί τό ποίημα πού εγραφε ὁ Δουρῆς γιά τό Νεο Φάληρο. Ακουσέ τους λοιπόν :

Εἰς τοῦ Φαλήρου κάθομαι μονάχος τ' ἀπρογιάλι
 τήν ἀπιστή τήν θάλασσα κοιτάζω πέρα πέρα
 κι' ἀμέσως τό καπέλλο μου πετώ ἀπ' τό κεφάλι
 γιά ν' ἀναπνεύσω, καθαρόν τῆς θάλασσας ἄερα.
 Τό πέλαγος ! ὦ τί ὀροσιά, μόνον ἐδῶ ἡ σκόνη
 τά μάτια δέν στραβώνει.

Ὁ ἥλιος κατακόκκινος στήν Δύσι του κατέβη
 καί τό φεγγάρι τρέχοντας στούς οὐρανούς θωρῶ,
 ἀργυρωμένη ἡ θάλασσα, ἐδῶ κι' ἐκεῖ σαλεύει
 καί μοιάζει πᾶθε κῆμα τῆς μέ φίδι ἀργυρῶ.
 Δέν ξέρω ἡ παραβολή αὐτή πῶς σᾶς ἐφάνη
 ἀλλά κι' ἂν δέν σᾶς ἀρεσε, γιά μέ τό ἴδιο κάνει.

Ρεμβάζω μέ τήν θάλασσα, θυμάμαι τήν πατρίδα
 θυμάμαι κάθε πόλεμο, πνθαίνω γιά εἰρήνη
 καί μου ἔρχεται ἡ ορεξί νά φάω μιᾶ μερίδα
 μᾶ ελα πού ἡ τσέπη μου καθόλου δέν βαρύνει.
 Ἄλλοθᾶ φῆω, τέλειωσε, δέν φεύγω ἀπ' ἐδῶ,
 ἔ ξενοδόχε, φέρε μου, κατάλογο νά ἴδῶ.

ὦ εἶναι ἀριστούργημα νά τρῶς εἰς τ' ἀπρογιάλι
 καί τήν ὀροσιά τῆς θάλασσας τό στήθος σου νά εἶ
 νά χώνης μέσ' τό πιάτο σου καί χέρια καί κεφάλι ^{παίρνη}
 κι' ἄδι' ἔκοπα ὁ μάγειρος μερίδες νά σοῦ φέρνη.
 ὦ, εἶναι ἀριστούργημα νά τρῶς καί νά φουσκώνης
 μά ὑπεραριστούργημα, λεπτό νά μήν πληρώνεις...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μπράβο Γιάννη. Πραγματικά μέ κατέπληξες ἀφοῦ θυμάσαι αὐ-
 τοῦς τοῦς στίχους τοῦ Δουρῆ. Καί τώρα θά σοῦ πῶ κάτι.
 Μιά μέρα, Τρίτη ἦτανε, ζούρ φῆξ στό Φάληρο, ἀναστατώθησαν
 οἱ περιπατηταί. Περνοῦσε μιᾶ κομψότατη κυρία μέ τήν συν-
 τροφιά τῆς καί οἱ φιθυρίζανε : Ἡ Νέα Γυναίκα, ἡ Νέα
 Γυναίκα...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καταλαβαίνω ποιᾶ ἦτανε αὐτή ἡ Νέα Γυναίκα.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ποιᾶ ἦτανε ;

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ 'Η Μαρίνα Κοτοπούλη... θά ητανε αύτή ή ιστορία γύρω στά 1909 μέ 1910, έδω κι'έξηντα χρόνια.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μπράβο Γιάγιο. 'Η Μαρίνα Κοτοπούλη επαιζε έκεινη τήν έποχή κάθε χρόνο μιá έπιθεώρησι : Τ' Παναθήναια. Καί τήν χρονιά του 1909 η δέκα, επαιξε ενα περίφημο νούμερο, τήν Νέα Γυναίκα πού άξίζει νά τό θυμήσωμε στους άμφοατές μας μέ τήν γλυκειά φωνή τής Κλειώς.

ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου) Κάτω τά βέλα - και τά καπέλλα
και τά πονπόν και τά φρουφρού και τά φτερά.
Δέν θέλω φούστες, πορσέδες σουστες
και μέσ' τό σπίτι μου ν' άκούω τά μωρά.

'Εγώ είμαι ή Νέα Γυναίκα
πού θά κεννίζω - και θά ψηφίζω
κάθε μιá μας άξίζει για δέκα
δέν δίνω για άντρες - εναν παρᾶ !

Κ.τ.λ. ΚΚ.τ.λ.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ητανε ή έποχή πού είχε αρχίσει νά φουντώνη στην 'Αθήνα μέ μεγάλη καθυστέρηση βέβαια από τήν Εύρώπη, τό φεμινιστικό κίνημα μέ άρχηγό του μιá έλληνίδα δημοσιογράφου, τήν Καλλιρρόη Παρρέν, πού εβγαζε τήν 'Εφημερίδα των Κυριών. 'Αλλά για αυτήν τήν ιστορία νά μιλήσωμε μιάν αλλη φορά Ηιάγιο, γιατί σήμερα εχομε τίς ιστορίες του Νέου Θαλήρου.

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Ας συνεχίσωμε λοιπόν τήν συζήτηση για τό Νέο Θαλήρο. Ξαντάζομαι οτι ό Σουρής πού φαίνεται από τούς στίχους του τόσο ένθουσιώδης έραστήη τής θάλασσας, θά ητανε και κολυμβητής...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Οχι ό κολυμβητής. Ουτε μιá φορά στην ζωή του δέν είχε μπει στην θάλασσα. Ουτε μιá φορά... Καί εχομε για αυτό μιá άξιόλογη μαρτυρία.

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Του Ιόβου του Σουρή :

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Οχι, του Γεωργίου Δροσίνη, του ποιητού τής 'Ανθισμένης 'Αμυδαλιές.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ

Τί λέει λοιπόν ο Δροσίνης ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Μας διηγήθηκε κάποτε, ότι μιá φορά γύρω στá 1905 κατέβηκαν μέ τόν Κωστή Παλαμá και τόν Γεώργιο Σουρή, σ' ένα φιλικό Σκυλίτση, σπίτι στήν Καστέλλα. Νομίζω πώς ητανε τό σπίτι του ~~Παλαμá~~ παποϋ του σημερινού δημάρχου 'Αριστείδη Σκυλίτση. 'Ο Δροσί- νης γνωστός φυσιολάτρης, έπρότεινε νά κάνουν ένα λουτρό στήν θάλασσα. 'Ο Σουρήσ ειχε αντίρρηση : Νά πνιγοϋμε άδελφέ στá καλά καθούμενα ; Του έξηγήσαν ότι τά νερά εκεί ητανε πολύ ρηχά άφοϋ και τά παιδάκια κάνανε μπάνιο στήν άκρογιαλιά της Καστέλλας και ο Σουρήσ αρχισε νά ~~αποδέχεται~~ κλονίζεται.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ

Και μεταπήδησε ; Εβανε λουτρό ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

'Ο Δροσίνης ~~αλλά~~ επέμενε τόσο πολύ πού κατάφερε νά τους παρασύ- ρη και τους δύο, τόν Παλαμá και τόν Σουρή νά πãνε στήν άκρο- γιαλιά πού ητανε ερημη μάλιστα. Ομως ο Σουρήσ μόλις έφτασε στήν θάλασσα, έσκυφ και έβραξε τό δάκτυλό του στό νερό...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ

Μαντεύω τήν συνέχεια. 'Η θάλασσα θά ητανε όροσερή και ο Σουρήσ μετάνοιωσε...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Μετάνοιωσε δέν θά πη τίποτα. Μόλις ενοιωσε τό όροσερό νερό στό δάκτυλό του, χωρίς νά πη λέξι γύρισε πίσω στό σπίτι οπου έζήτησε ένα ζεστό τσάι...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ

Κι' ο Παλαμáς εικανε μπάνιο ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Ούτε αυτός. Σέ λίγο άκολούθησε τόν Σουρή και έτσι δέν έμεινε παρά ο φυσιολάτρης Δροσίνης πού κολύμπησε μιá όλόκληρη ωρα...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ

Φαντάζομαι τό χιούμορ πού θ' άκολούθησε όταν ξαναβρεθήκανε και οί τρεις μαζί.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

'Απ' όλη αυτήν τήν ιστορία έχει μείνει ένα χαριτωμένο δίστιχο του Σουρή πρós τόν Δροσίνη, πού μας τό ειπε κι' αυτό ο Δροσίνη. Τό βρίσκω λίαν φυσικό κολυμβητής νά γίνης, δέν τήν φοβάσαι τήν όροσιá, σάν λέγεσαι Δ ρ ο σ ί ν η ς...

- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Μιά καί μιλάμε γιά τό Νέο Φάληρο Δημήτρη, ξέρομε ολοι οτι τό Νέο Φάληρο εχει έγναταλειφθει από τόν κόσμο, έξ αίτίας τής γνωστής σούδας πού εφερνε ασχημη, άνυπόφορα ασχημη μυρουδιά στόν κόσμο.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Αύτή ή σούδα ητανε βέβαια μιá από τίς άφορμές τής έγναταλειφews του Νέου Φαλήρου, ομας δέν είναι ή μόνη. Σκέφου Πιάγκο οτι τήν έποχή έπεινή, αυτουίνητο δέν ύπηρχε. Επρεπε λοιπόν νά πηγαίνουν κάπου κοντά οι άθηναίοι γιά καλοκαιρινή άναφυχή καί όροσιά. Τό Φάληρο δέν άπειχε παρ' ενα τέταρτο τής ωρας μέ τόν ηλεκτρικό σιδηρόδρομο... Σή ερα σ' ενα τέταρτο πηγαίνεις πολύ πιό μακριά...
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Καί φυσικά κανένας δέν εχει διάθεσι ν' άναπνέη αυτήν τήν δυσωδία τής σούδας πού προμαλεεται από τίς άποχετεύσεις των έργοστασίων πού βρίσκονται γύρω τριγύρω. Ομας σε χρόνια παλαιότερα τί γινότανε ; Δέν ύπηρχε αυτή ή κακοσμία ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ύπηρχε Γιάγκο, μά τί νά κάνη ό κοσμάκης ; Οι άθηναίοι κατεβαίνανε στό Νέο Φάληρο καί είχανε στά μαντήλια τους κολώνια. Ύπηρχε αυτή ή σούδα, μά ίσως νά μήν ητανε τόσο εντονη γιαιτί ~~ελάττωσε~~ τά έργοστάσια θά 'τανε καί πολύ λιγώτερα. Κι' αυτήν τήν πληροφορία τήν χρωστάρμε...
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ ' Ασφαλώς στόν Γεώργιο Δουρή.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τό βρήκες. Τί νά κάνωμε ; Αυτός ό σατυρικός, είναι ό καλύτερός μας πληροφοριοδότης γιά τήν έποχή έπεινή. Ξέρεις λοιπόν τί γράφει ό Βουρής στην έφημερίδα του, τόν Ρωμη ό στα 1898 ή
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Στα 1898 ; ' Εδω κι' όγδόντα δύο χρόνια ; Τί γράφει ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δθάβασε έδω νά ίδης καί νά πεισθης...
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ (Διαβάζου) Καί καθένας μας τραγούδα του Φαλήρου μας τήν σούδα καί ζέφυρος άνήσυχος καί θορυβώδης πνέων έφερνε στα ρουθούνια μας βρωμα καί των γονέων. Κι' ήταν μιá διασηέδασις κι' άπόλαυσις υστάτη οταν περνούσε μιá στιγμή καί δέν βρωμούσε κατί.

ΔΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μιά και μιλάμε για τό Νέο Φάληρο, δέν πρέπει νά παραλείψωμε και τίς ρομαντικές βαρριάδες ίσως τίς νύχτες πού είχε φεγγάρι και μάλιστα πανσέληνο...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Φαντάζομαι οτι αυτές τίς νύχτες θά κατεβαίνανε οί έρωτευμένοι στό Νέο Φάληρο για νά κάνουν ενα περίπατο μέ βάρια στόν ορμό του Φαλήρου.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δέν κατεβαίνανε μόνον οί άθηναίοι έρωτευμένοι, μά πολλοί Πειραιώτες μπαίνανε σ' πειραιώτινες βάριες και από τό Πασά Λιμάνι ή τό Πυρ κολίμανο φτάνανε στό Νέο Φάληρο για περίπατο ρομαντικό. Και φυσικά ενας περίπατος μέ βάρια άπαιτούσε και τραγουδι. Κι'ενα από τά παλιά τραγούδια πού προτιμούσαν οί κανταδόροι της θάλασσας, ητανε τό περίφημο : Γεϊρε ξανθοϋλα μου...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Δέν ειχανε αδικιο γιατί πραγματικά είναι ένα όμορφο αντιπροσωπευτικό τραγουδι της παλαιάς έποχής. 'Η φίλη μας ή Κλειώ θά μας τό θυμίση

ΚΑΒΙΣ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου) Γεϊρε ξανθοϋλα μου
στήν άγκαλιά μου τήν γυνειά...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Για τό Νέο Φάληρο, θά ειχαμε νά ποθμε πολλά άκόμη Γιαγιο, γιατί πρέπει νά ξέρης οτι μια έποχή, από τά 1900 εως τά 1920 τό Νέο Φάληρο είχε φήμη διεθνή... Άρκει νά σκεφθής οτι ολοι οί ελληνες της Αίγύπτου, μεγάλα όνόματα πλουσίωv αίγυπτιατών ελλήνων, έρχόντουσαν στό Νέο Φάληρο νά περάσουν τό καλοκαίρι τους.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Δέν τους ένωχλούσε ή μυρουδιά της σουδάς :

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τους ένωχλούσε βέβαια, μά ητανε τόσες αλλες οί διασινεδάσεις του Νέου Φαλήρου, θέατρο, κολυμπι, χοροί στό 'Αιταϊον και στό Γυράντ 'Οτέλ, πού ίσως παραβλέπανε μάπως τήν δυσωδία.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Αυτό τό περίφημο θεατράνι του Νέου Φαλήρου πού δεχότανε πάντα ξένους θιάσους κυρίως θιάσους μελοδραματικούς. Σ' αυτό τό θεατράνι οί άθηναίοι χορτάσανε οπερα και οί άθηναίες βλέπανε

πώς ητανε ντυμένες οι ξένες καλλιτέχνιδες που φέρνανε τήν τελευταία λέξι της μόδας από τό Παρίσι και τήν Ρώμη.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μεγάλη φήμη είχε αφήσει στους παλαιούς αθηναίους, μιά πολύ ομορφη και κομψή φρινατσέζα πριμαντόννα, ή Λασάλ, αφού γράφει μιά έφημερίδα του 1898 : 'Αοιδός ως ή Λασάλ, ούδέποτε εχει ελθει εις τάς 'Αθήνας. Άλλη πάλι έφημερίδα εγραφε : 'Η φωνή της κυρίας Λασάλ, όμοιάζει μέ της Αηθόνας τό κελάδημα. Τά ότα των θεατών ικανοποιουνται απολύτως ένω ταυτοχρόνως και τά βλέμματα αίσθάνονται ετι μεγαλυτέραν ικανοποίησιν μέ τήν ώραιαν μορφήν της άοιδού.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τό είσιτήριο του θεάτρου πόσο είχε τότε :

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πέντε δραχμές γιάγιο, μαζί μέ τό είσιτήριο του σιδηροδρόμου μέ έπιστροφή, ένω τά είσιτήρια των άθηναϊκών θεάτρων δέν ειχανε περισσότερο από δύο δραχμές και εικοσι λεπτά γιά τόν φόρο και τό μαξιλάρι.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Ποιό μαξιλάρι :

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Α, δέν τό ξέρεις αυτό ; Δέν ενομε μιλήσει ποτέ μας γιά τό μαξιλάρι :

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Οχι.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Επειδή τά καθίσματα των θεάτρων ητανε ξύλινα και σκληρά γιά μερικé εύγ ενή όπίσθια, τό θέατρο χορηγούσε και μαξιλάρια, μικρά τετράγωνα μαξιλαράκια γιά τό αναπαυτικώτερον. Φυσικά τό μαξιλάρι πληρωνότανε ιδιαιτέρως, μιά δεκάρα γιά ένοίκιο. Καί στό είσιτήριο έπάνω ανεγράφετο και αυτή ή λεπτομέρεια. Τιμή είσιτηρίου μετά φόρου και μαξιλαρίου, δραχμαί : δύο και εικοσι. 'Απ'ένετ βγήκε ή φράσις : Τό εργο τό μαξιλαρώσανε, διότι όταν ή παράστασις είχε άποτυχία, όλα τά μαξιλάρια των θεατών πέφτανε βροχηδόν στην σκηνή σαν ενδειξις διαμαρτυρίας. Φυσικά αυτό δέν συνέβη ποτέ όταν ή φωτεινή Δούη τραγουδούσε μαζί μέ τόν Μεχάλη 'Ιακωβίδη τόν περίφημο Μαύρο Γάτο, ενα χαριτωμένο παριζιάνινο νούμερο που δέ μας θυμίση τότε ή Κλειώ.

ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου)

Ἐγώ 'μαι ὁ μαύρος γάτος
ἀδιαντροπιά γεμάτος
τά λέω καθαρά
τραλαρά - τραλαρά (δίσ)

Στό τέλος βγάζω δίσηο
καί παύνω ο τι βρίζω
τοῦ κόσμου τόν παῖ
τραλαρά - τραλαρά
τραλαρά - τραλαρά.

Μή σᾶς ξυνοφανῆ - αν βγοῦμε στήν σικηνή
μονάχα μέ τό καλεσόν
εἶναι ἡ γάμπα μας γυμνή
ἀλλά τό πόδι μας πομφόν

Μεσιέ, μεντάμ, παρντόν
μέ μέ ζυπόν κοντόν
λέει κανείς ο τι μπορεί
κι' αὐτά πού λέω ἐδῶ
κι' ἐκεῖ τᾶ τραγουδιῶ
στό " Σά Νουάρ " εἰς τό Παρί.

Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Ἀγαπητέ μου Δημήρη, ὦραία ἡ συντροφιά σου, ὦραία καί ἡ
φλυαρία μας, μά πάλι πέρασε ἡ ὠρα καί δυστυχῶς σταματᾶμε.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Διακόπτομε λοιπόν γιά τήν ἐρχόμενη Κυριακή, τήν ἐξαιρέτικὴν
παλι ὠρα.